

[Harald Nielsen.]

kongelige teatre derude med visse forpligtelser, med turnévirkosomhed o. s. v., og dér skal den købstad, hvori teatret ligger, være med til at betale. I København skal kommunerne være fuldstændig fri for nogen udgift i den retning. Jeg tænker naturligvis ikke på, at de skulle deltage med halvdelen, men vi måtte jo — hvis vi tilstræber en helhedsløsning — kunne drøfte muligheden af at få det kgl. teaters forhold med ind under teaterloven og samtidig finde ud af, hvor stor en støtte der med rimelighed kunne forlanges af de kommuner, som har en særlig interesse i det pågældende teater og nyder særlig fordel deraf.

Jeg har endnu en bemærkning at gøre, nemlig vedrørende de såkaldte institutions-teatre set i forhold til andre turnerende selskaber. Ved en foreslået ændring sammentrækker man bestemmelserne om støtte til alle disse turnerende selskaber til en enkelt bestemmelse om støtte til driften af rejsende teatre, og det er meget godt, hvis hensigten hermed er at stille dem på lige fod i den indbyrdes konkurrence. Den højtærede minister siger i sin fremsættelse, at der i og for sig ikke med denne ændring tilsigtes andet end at give mulighed for en friere administration, men en sådan administration kan jo også bruges til en væsentlig forskelsbehandling. Dette i forbindelse med et i lovforslaget givet tilbud om støtte til et fællesorgan for rejsende teatervirksomhed fylder mig med en vis ængstelse for, at man her, hvis det ikke griebes rigtigt an, kan komme til at betræde en vej til monopolisering af turnévirkosomhed, en monopolisering, som vi jo ikke vil være tilhængere af. Også dette spørgsmål synes jeg vi må have nærmere oplysninger om, når sagen kommer i udvalg.

Dette var nogle enkelte randbemærkninger til lovforslaget, og idet jeg i øvrigt henviser til den tale, jeg holdt ved forrige førstebehandling, skal jeg slutte med at sige, at venstre gerne medvirker til gennemførelse af en teaterlov, men at vi — inden vi tager endelig stilling — må tage forbehold over for adskillige enkeltheder i det foreliggende lovforslag, indtil vi har fået tilstrækkelige oplysninger også vedrørende de økonomiske konsekvenser. Men jeg tilføjer, at vi er velvilligt indstillet over for gennemførelsen af en teaterlov, blot statens støtte

får en sådan form, at den under bevarelse af teaterledernes interesse i en sund og forsvarlig økonomi er egnet til at give, hvad der er fornødent til sikring og udvikling af den værdifulde faktor i kulturlivet, som god teaterkunst må siges at være.

Hanne Budtz: Da det ærede medlem hr. Gottschalck-Hansen er forhindret i at være til stede i dag, skal jeg på det konservative folkepartis vegne komme med nogle bemærkninger til dette lovforslag, som den højtærede kulturminister har fremsat på et vel både gunstigt og også nødvendigt tidspunkt, for det er vel sådan, at der i dag tales og skrives mere om teater end i lange tider. At teatret er under stadig debat, skyldes vist ikke mindst de nye forfattere, der har leveret stykker også til de danske teatre, som Anouilh, Beckett, Bert Brecht, Ionesco, Dürrenmatt og Max Frisch.

Teatret får en stadig større udbredelse gennem TV-teatret, og jeg er af den opfattelse, at TV-teatret vel snart i højere grad øger folks interesse for at gå i teatret, end det hindrer dem deri. Vi ser også, at teaterkundskab er blevet et nyt fag i skolen, og en skønne dag kommer der måske en egentlig dramatisk linje svarende til den nuværende musiklinje, som nogle gymnasier har. Som følge af alt dette er der flere og flere unge, der tænker på en fremtid i teaterverdenen som skuespillere eller som instruktører.

Øg hvordan står det så til med dansk teater i dag? Ja, ikke godt; økonomisk set kan vi måske snarere sige elendigt. Jeg ser her bort fra det, man kan kalde det blomstrende TV-teater, og fra vor nationalscene, der jo i alt fald har haft midler til ikke alene at klare sig igennem, men til ligefrem at udfolde sig.

Man kan så gisne om, hvorfor det står så galt til med et af omfang indskrænket dansk teaterliv. Er det teatret, der byder publikum for lidt, eller er det publikum, der ikke engagerer sig i teatret af i dag?

Når man ser på de bestræbelser, som gøres af de tre provinsscener i Ålborg, Århus og Odense, af de danske privatteatre — også jeg kan glæde mig over, at Allé-Scenen stadig er at tælle blandt disse — af de mindre eksperimentalteatre, Fiolteatret og Studenterscenen, og af de